

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

Benevolo Lectori Scriptor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

BENEVOLO LECTORI
SCRIPTOR.

*Scrip-
tionis
occafio.* **E**Xtremum vix diem clauferat *Christo-
phorus Bernardus Episcopus & Prin-
ceps Monasteriensis*, cum è vestigio
prodiit libellus idioma Belgico excu-
sus Amstelodami, qui vitam, resq; gestas plausi-
bili fronte ostentabat. Gallicâ primùm, mox
Teutonicâ, deinde Tuscâ linguâ donatum, cu-
rioliùs passim excepit lectitantium cupidò, vir-
tutes, factaq; veriùs cognoscendi, quæ dudùm
eo de Præsule constans fama divulgârat. Ut ve-
rò pervolvi cæptus est, notatusq; mera duntaxat
calumniarum egerere retrimenta, mox nauseans
mephitim Lector, ut vomitum arceret, ad ea
confestim loca damnavit, quæ jam olim istius-
modi strophis destinata sunt. Haud dubiè vel
ipsum idcirco autorem puduerit nominis sui,
mutis tantùm hisce characteribus, *S. d. V.* libel-
lo præfixi; quod cum Ultrajectinum se jacti-
tet, nonnemo haud inscitè explicavit; *Sycop-
hanta de Ultrajecto*. Et is scriptorem se ven-
ditat universalis Historiæ; quam si fide pari
adornaverit, rectiùs dici merebitur famosorum
omnium scriptorum confarcinator.

*Illu-
strium
calcu-
lo præ-
dam-
natus.* Erant eo tempore *Neomagi*, ubi tunc Able-
gatum egeram, *Aloysius Bevilaqua* Romani
Pontificis, *Joannes ex Baronibus de Goes* *Epi-
scopus Gurcensis*, & *Baro Straetmannus* Cæsa-
ris Legati; cum his *Augustinus Pinchiarius*
Nuncij Auditor, & inprimis *Laurentius Comes*
Casonus

LECTORI.

Casonus (quem ob eximias virtutes in aulâ Pontificiâ ad magna evectum postea vidimus) Viri omnes, quibus in ea Legatorum coronâ vix pares conspexit *Neomagus*. Indignè ferebant ij scriptoris impudentiam; quodque me eam inter negotiationem de *Christophoro Bernardo* non rarò audiissent differentem, rogabant & hortabantur; ut præclara Herôis acta, quæ nunc quidem sincero constarent orbi, si non libro, saltem commentariolo, posteritati consecrarem. Ita posse figmentorum pravitatem convelli, caverique simul, ne calumniolis istiusmodi fabulis in errorem traherentur imperita, incautaque nationes. Oportuisset equidem tam sericæ monitioni promptius obtemperare: sed quantò impellebat *Meccenatum* authoritas, eò fortius retrahebat *scornatum*, commentorumque turpitude, quorum farragine integer libellus scater.

Ut enim ex ungue leonem probemus, excerpisse pauca sufficiet. Asterit exor- *Eius*
diens Autor *Christophorum Bernardum com-*
pauperem in adolescentiâ *scholarem*; quem *mentia.*
nôrunt omnes illustri natam parentelâ, mul-
tarum arcium, terrarum, ac facultatum do-
minâ. Appellat *orphannum*, qui ad pro-
vectam usque ætatem patrimus; nec Ma-
trem amisit antè annum Principatus sui
octavum. *Mallingrotium Christophori*

LECTORI.

Bernardi avunculum creat ; qui eâ sanguinis propinquitate se attinebant, quâ Teuto Japonem. Ab eodem illum vult in studiis enutritum ; ac denique muneri *Custodis* admotum ; qui vix septennio major Canonicatu Monasteriensî jam potiebatur, quando Mallingerotius Reformatæ adhuc Religioni addictus, integro ferè decennio post, in eadem priùs Ecclesiâ Sacerdotium impetravit. Custodem arbitratur vulgarem ædituum, homo sacrorum rudis & eminentioris eorum gradûs, qui thesauris Ecclesiarum Præfecti in Germaniâ Custodes appellantur. *Electionem* omninò *discordem* affirmat ; cui post unum Mallingerotium nemo mortalium unquam contradixit. *Confirmatam* eam à Pontificibus *negat* ; quæ mense ab electione tertio, in pleno Purpuratorum Patrum cætu, discrepante prorsùs nemine, admissa, probataque fuit. Denique Principem exclamat, *turbulentum, impostorem, raptorem, fædisfragum, perfidum, periurum, & atrocium* id genus calumniarum plura ; quæ tametsi in decursu historiæ secùs patebunt ; hoc tamen loco appellare æquum quemvis arbitrum & sciscitari libet ; quod fieri abiectissimis verat Christiana pietas, deceátne convitari sic, censerique, *Principem, mortuum, vicinum* ; nec Cæsaribus tantùm ac Regibus, sed & ipsi Batavorum Reip. *amicum,*

LECTORI.

amicum, ac perseveranter ad mortem usq;
confœderatum?

Non defuere, qui monstrosum hunc *Publicis*
partum publicis ignibus adjudicandum esse, *ignibus*
& in catastis Monasteriensis Provinciae Car- *digna.*
nificum manibus palam concremandum
urgebant. At *Galeniorum* illustris gens,
ceu exemplorum gloriosi Principis sui imi-
tatrix, maluit hæreditariã generositate con- *Sed ge-*
temnere, quam istiusmodi cauterio ulcisci *nerosè*
tam crudi embrionis genitorem. *contemp-*

Prudenter duo dicendi genera statuit *ta.*
Isocrates; vel de iis, quæ certò novimus,
vel de quibus dicere necessum est. In his
enim solis oratio silentio præstat. Hujus
tam salutaris instituti Scriptorem decuisset
memorem fuisse, nec ita prompsisse teme-
riter crassa adeò figmenta, quæ non minùs,
quam Ægypticæ tenebræ palpari queant.
Et quamvis inaniæ hujusmodi seu contemp-
tim, seu neglectim habitæ, communiter
exoleseant; nec è peritiorum animis pelli
mereantur; quod tamen ignara & credula
posteritas à fucò tam fallacis simulacri in
errorem facile, fraudemque induci posset;
haud abs re fore visum est erigere nunc
veritatis aram, quã detectã palam falsitate,
fucòque absterfo, vita, gesta que tanti Prin-
cipis sincerius expressa, posteris exponan-
tur.

Hanc religiosè provinciam susceperat

* 5

Ever-

LECTORI.

Everardus Wassenbergius, non obscurus seculi hujus scriptor; sed cum & ipse temporum, locorum, personarum, rerum, & causarum non satis gnarus esset; quæque aliundè desiderabat, parcè suppeditarentur; viri cum ætate sensim etiam deficientis studia, conatusque, non voluntas, sed potestas impedivit.

*Plura
scripto-
ris inci-
tamen-
ta.*

Plures interea lamentabantur curiosam fraudari posteritatem eorum narratione, quorum præsens recordatio non esset injuncta. Conversi ergo in me multorum oculi, hinc fidem Principi vivo toties probatam, & devotionis agnitæ debitum; inde tot annos Ministrum; rerumque gestarum vel oculatum, vel auritum testem; in itineribus & viis socium; in prandiis ac cænis commensalem; consiliorum, arcanorumque conscium palàm objectabant; nec posse veriùs à quoquam scribi tam famosi Heröis acta.

*Avarius
aucta.*

Instabant, monebant, obtestabantur subditi, Ministri, magni nominis Viri; quos inter *Franciscus Cardinalis Bonvisius* nuper ad Rhenum, ad Regem & Remp. Poloniarum, tunc ad Leopoldum Augustum Sedis Apostolicæ Legatus, litteris & benevolentia & humanitate plenis, obsequium hoc non tantum non imperavit. Equum erat nec amicorum frustrari vota, nec obniti imperio tantum Meccænatibus. Cæpit igitur, uti solet

LECTORI.

solet, initiò fervere labor : sed ea interci-
dère paulatim impedimenta, quæ non sep-
timanas ac menses tantùm, sed annos etiam
calamum distraxère.

At verò sic dormitantem iterùm exci-
târunt Barones, *Nesselrodus* Trachenber- *Et inno-*
gæ Silesiorum, & *Wiliobius* Boetzlarix Cli- *vata.*
viorum Dynastæ, hic Brandenburgensi, is
Colonienli Octoviro à consiliis intimis, ra-
ro inter Nobilitatem exemplo præcellentes
Musarum alumni, post litterarum amorem,
rati à famâ *Christophori Bernardi* non
posse non aliquam simul gloriam Ordinem
Nobilium mutuari. Sed omnium ferè sti-
mulantior *Fridericus Christianus Baro*
Plettenbergius (tunc quidem Decanus
Monasterientis, sed quem in eadem nunc
Cathedrâ *Christophori Bernardi Successo-*
rem ac Principem veneramus) ad cæteros
arbitratus, historiam Præsulis Diocesani,
non minùs ad Ecclesiæ splendorem, quàm
Nobilitatis claritudinem pertinere.

Horum igitur incitamento rediit primæ-
vus calamo fervor vel eò protractæ hæcte- *Et à re-*
nùs moræ minùs etiam pœnitenti, quò plu- *rum fide*
res interim scriptores conspexit in lucem *adjuta.*
datos, nec æquo satis penicillo *Christopho-*
rum Bernardum depingentes, ut ab aliorum
cæcitate (an malitia?) plus nimidò falsis
tam possit evidenter indicare ducum suo-
rum imperitiã, quam rerum gestarum do-
cere

LECTORI.

ere veritatem. Præcedentium acta seculorum depromat quis confidentius, remotis nimirum autoribus, testibusque. At scribenti in oculis eorum, qui superstites adhuc non pauca gessere ipsi, vel gestis interfuere, oportet individua menti sit vivacior semper idea veritatis. Historiæ namque satis est, si vera sit, neque Scriptor amicitia vel odio ab eo se tramite flecti patiatur. Et profectò fuit is palmatis ferè cuneus, qui cunctantem sæpè calamum propellebat. Nec enim audebat latinitatis nitorem, aut elegantiam styli spondere nota tenuitas, persuasa satiùs fore, sectari veritatem, quam venustatem orationis.

Poterant fateor nonnulla quidem latinùs exprimi: quo pluribus autem facilius esset ac planior historiæ lectio, præplacuit eam narratione simplici tradidisse. Sed & rei sic gestæ series, aut verborum in pactis, diplomatibus, litibus observata proprietates, aut ne devius essem à genuino sensu, ipsius etiam idiomatis imitatio, necessitatem eam haud rarò imposuerunt, solius commodo Lectoris, & bono veritatis. In hoc secutus *Divi Augustini* mentem, qui ut pius interpretes maluit minùs latinè loqui, quam minùs propriè.

Salvo
cujusq;
sensu.

Scio tamen haud perindè placituram omnibus scripturam; nec enim cibos singulorum palato pariter sapidos parant coqui.

Quæ

LECTORI.

Quæ fufius interdum narrata funt domesti-
ca, facilius uti notiora naufcabunt hodierni
populares; at fortè vel nunc peregrinis e-
runt, & olim pofteris gratiora. Nec rarò
fermonem carpent alij, aut probabunt, uti
pro fuo quifque genio vel fenfu prolixitatem
amat, vel brevitatem.

Quidquid autem dictum, fcriptumve fit *Prote-*
(quod unum ferè fcribentem folatur) nec *statio*
verbo, nec factò lædere quemquam animus *Scripto-*
fuit: fi quid fecus apprehendi poffit, con- *ris.*
teftor præter voluntatem effe; qui ftudui
femper prodeffe omnibus, nocere nulli. Con-
troverfias, cœdera, bella, eorumque caufas
& eventa fic narro, ut aliorum dictis, fcrip-
tis, judiciis, fi vero propiora funt, fermè ac-
quiefcam, ipfus aut nunquam, aut rarò cen-
lor. Sed & ipfa plerumque archetypa ad-
duco, certiora utique tam aftruendæ verita-
tis, quam invidia & offenfionis declinandæ
inftumenta. In omnibus fpero, præfertim
quæ multorum opinionibus diverfè arbitrata
funnt, ita me calamum temperaffe, ut pleriq;
qui animum adferent affectionibus incorrup-
tum, finceram probent in fcribente fidem:
nifi & hodiè, quod Romanæ eloquentiæ
Princeps dolet, *feculi quadam labes &*
macula fit virtuti invidere. Scribebam
Monafterij Weltphalorum, Ipfa Divo LUD-
GERO Proto-myftæ Monafterienfi Sacra,
& ex dotatione *Chriftophori Bernar-*
di annuè folemniter feftivâ die,
Anno M. DC. XC. IV.